

מספר נוהל: 002-2020	שם הנוהל: מבנים ארגוניים של המש"חים ברשויות המקומיות	משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 20.1.2020 תאריך כניסה לתוקף: 1.1.2021	גורם אחראי: מינהל איכות פיקוח ובקרה	
תאריך עדכון אחרון: 20.1.2020	עמוד 1 מתוך 2	

מדיניות המשרד בקשר למבנים ארגוניים של המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות

1. רקע

- 1.1. בהתבסס על חזון וייעוד הרפורמה במחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות ולאור השינויים הארגוניים שבוצעו במשרד, קם הצורך ליצור הלימה בין מדיניות המשרד לבין המבנים הארגוניים של המחלקות לשירותים חברתיים.
- 1.2. השינויים הארגוניים שבוצעו במשרד בשלוש השנים האחרונות מבטאים תפיסה חדשה המתבססת על העקרונות הבאים:
  - 1.2.1. הטיפול באנשים עם מוגבלות מבוסס על צרכי האדם ולא על המוגבלות שלו ועל כן הוקם במטה המשרד מינהל מוגבלויות האחראי על טיפול בכל האנשים עם מוגבלות על כל סוגיהן.
  - 1.2.2. דגש על ראיית המשפחה על כל מרכיביה ועל כך שהטיפול בילדים יעשה במשולב עם הטיפול במשפחה.
  - 1.2.3. שילוב הטיפול בעבודה קהילתית ביחד עם תחום ההתנדבות במסגרת ארגונית אחת.
  - 1.2.4. פיקוח ובקרה אחודים של כל השירותים הקהילתיים והשירותים במסגרות פתוחות לאוכלוסיית תקוה.
  - 1.2.5. שדרוג תשומת הלב באזרחים ותיקים, לצורך זה הוקם במשרד אגף בכיר אזרחים ותיקים המרכז את הטיפול באוכלוסייה זו על כל צרכיה.
  - 1.2.6. הגופים המקצועיים במטה המשרד יקבעו את המדיניות ואת הסטנדרטים לשירותי הרווחה במדינה על כל סוגיהם ויקדמו פיתוח תכניות ושירותים חדשים ככל שמגבלות התקציב יאפשרו זאת ואילו המחוזות יתמקדו בפיקוח ובקרה על ההוצאה לפועל של מדיניות המשרד.
  - 1.2.7. היות וכל מחוז נדרש לקיים קשר הדוק עם עשרות רשויות מקומיות, הוקם בהנהלת המחוז תפקיד של מנהל נפה המתכלל את עבודת המחוז כלפי חלק מהרשויות המקומיות המשויות לו.
  - 1.2.8. התבססות על זרוע העבודה של המשרד בקידום תכניות תעסוקה לאוכלוסיות שבטיפול המשרד.
  - 1.2.9. כדי לאפשר מוטת שליטה סבירה למנהלים בדרגי הניהול השונים, הוכפפו למנהלים שונים השירותים בקהילה והשירותים החוץ בתיים, במטה ובמחוזות, תוך וידוא קיומו של רצף טיפולי באוכלוסיות אשר הטיפול בהם חוצה יחידות ארגוניות.

2. מדיניות המשרד

- 2.1. על פי חוק שירותי הסעד, תשי"ח 1958 ותקנותיו, האחריות על הקמת המחלקה לשירותים חברתיים ועל מתן שירותי הרווחה מוטלת על הרשות המקומית.
- 2.2. הסמכות לגיבוש המבנה הארגוני של המחלקה לשירותים חברתיים ברשות מקומית היא של הרשות עצמה. מבנה ארגוני שיגובש על ידי הרשות חייב להתבסס על העקרונות המפורטים בחזון מנכ"ל זה.

מספר נוהל: 002-2020	שם הנוהל: מבנים ארגוניים של המש"חיים ברשויות המקומיות	 משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 20.1.2020 תאריך כניסה לתוקף: 1.1.2021	גורם אחראי:	
תאריך עדכון אחרון: 20.1.2020	עמוד 2 מתוך 3	

- 2.3 למען הסר ספק מובהר כי האמור בסעיף 2.2 לעיל אין בו בכדי לפגוע בסמכות המשרד לקבוע תקני כח אדם למחלקות לשירותים חברתיים ואת שיבוצם בלוחות התפקוד המאושרים על ידי הממונה על השכר במשרד האוצר.
- 2.4 מבנה ארגוני של מחלקה לשירותים חברתיים ברשות מקומית יתבסס על המשתנים הבאים:
- 2.4.1 גודלה של הרשות המקומית;
- 2.4.2 פריסתה הגיאוגרפית;
- 2.4.3 היקף וצרכי האוכלוסייה המטופלת על ידי המחלקה לשירותים חברתיים;
- 2.4.4 מספר המסגרות וסוגי השירותים הניתנים על ידה בקהילה;
- 2.4.5 מספר העובדים במחלקה לשירותים חברתיים והתקציב העומד לרשותה.
- 2.5 מבנה ארגוני של מחלקה לשירותים חברתיים מחייב מתן מענה למספר נושאים שהם בליבת מדיניות המשרד ובליבת העשייה של המחלקה כדלקמן:
- 2.5.1 ריכוז הטיפול באנשים עם מוגבלות בידי גורם אחראי אחד שאמור ליישם את התפיסה החדשה של שימת דגש באדם על צרכיו, תהא מוגבלותו אשר תהא;
- 2.5.2 ריכוז הטיפול בילדים כחלק מהטיפול במשפחה וטיפול במשפחה על כל מרכיביה ובעיותיה על ידי גורם אחראי אחד;
- 2.5.3 ריכוז הטיפול באזרחים ותיקים על כל מגוון הפעילויות בהם ועבורם על ידי גורם אחראי אחד;
- 2.5.4 ריכוז הטיפול באוכלוסיית תקון על כל סוגיה. אוכלוסיית תקון לעניין זה כוללת: מתמכרים, טיפול בזנות, דרי רחוב, נערים בקצה הרצף (בשיתוף עם עובד סוציאלי לחוק נוער), צעירים וצעירות. במחלקות המטפלות באוכלוסיית תקון ובה מועסקים מספר עובדים סוציאליים המטפלים באוכלוסייה זו, ניתן יהיה לפצל את האחריות לטיפול בה בין שתי קבוצות אוכלוסייה בכפיפות למנהל המחלקה שביניהן יתקיימו ממשקי עבודה: האחת תטפל במתמכרים, דרי רחוב וטיפול בזנות והשנייה תטפל בנערים בקצה הרצף, צעירים וצעירות;
- 2.5.5 קיומו של גורם במחלקה העוסק בפיתוח וטיפול התנדבות ועבודה קהילתית;
- 2.5.6 קיומו של גורם האחראי על היערכות המחלקה לשעת חירום ועל מוגנות עובדי המחלקה באשר הם;
- 2.5.7 קיומו של גורם במחלקה האחראי על ההיבטים האדמיניסטרטיביים, התקציביים והתכנוניים.
- 2.6 ברשויות מקומיות בינוניות וקטנות ניתן להטיל מספר נושאי ליבה מהנושאים המנויים לעיל על עובד אחד (במשרה מלאה או חלקית) ובלבד שיוגדר ככתובת האחראית לכל אחד מהנושאים שיוטלו עליו.
- 2.7 על המחלקות לשירותים חברתיים להתארגן עד סוף שנת 2020 לפי העקרונות הנ"ל כך שבסיום השנה תיווצר הלימה מלאה בין מבנה המחלקה לבין מבנה המשרד על מחוזותיו כמפורט לעיל.
- 2.8 אגף בכיר ארגון, מינהל ופיתוח ברשויות המקומיות (באמצעות הממונה המחוזי/המפקח המחוזי יחד עם מנהל הנפה הרלוונטי) יבואו בדברים עם כל אחת מהרשויות להתאמת המבנים הארגוניים בהתאם לעקרונות המפורטים בחוזר זה. אישור משרות ניהוליות יהיה לפי המלצת המחוז ובאישור סופי של מטה האגף בהתאם לקריטריונים שיקבע המשרד, למבנה הארגוני ולתקציב הקיים.

מספר נוהל: 002-2020	שם הנוהל: מבנים ארגוניים של המש"חים ברשויות המקומיות	 משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 20.1.2020 תאריך כניסה לתוקף: 1.1.2021	גורם אחראי:	
תאריך עדכון אחרון: 20.1.2020	עמוד 2 מתוך 3	

2.9 בהנחיה זו נעשה שימוש גנרי בשם "מחלקה לשירותים חברתיים" לגוף ברשות המקומית האחראי על מתן שירותי הרווחה לתושבי הרשות. המשרד מכיר בצורך לתת ביטוי בשם של היחידה הארגונית הזו למעמדו של העומד בראשה.

2.10 האחריות על ביצוע חוזר מנכ"ל זה מטעם המשרד מוטלת על אגף בכיר ארגון, מינהל ופיתוח ברשויות המקומיות.

ד"ר אביגדור קפלן

מנהל כללי